

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-944/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-200/24-T

Název	Základní škola Ostrava-Vítkovice, Šalounova 56, příspěvková organizace
Sídlo	Šalounova 56, 703 00 Ostrava-Vítkovice
E-mail	zssalounova@seznam.cz
IČO	75 027 411
Identifikátor	600 145 174
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaromír Šedý, MBA, DBA
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Vítkovice
Místo inspekční činnosti	Šalounova 394/56, 703 00 Ostrava-Vítkovice Halasova 709/30, 703 00 Ostrava-Vítkovice
Inspekční činnost na místě	8. 4. 2024 – 11. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Ostrava-Vítkovice, Šalounova 56, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny. Škola má k dispozici dvě místa poskytovaného vzdělávání. V budově na ulici Šalounova 394/56 poskytuje vzdělávání ve 14 třídách 289 žákům, z toho 49 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Nachází se zde rovněž přípravná třída o počtu 15 dětí a jedno oddělení školní družiny, která poskytovalo zájmové vzdělávání celkem 30 žákům. V budově na ulici Halasova 709/30 je umístěno devět tříd základní školy s 207 žáky, z toho 20 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 23 žáků s odlišným mateřským jazykem. Také zde se nachází školní družina, která poskytovala ve třech odděleních zájmové vzdělávání 90 žákům. Škola vzdělává na obou místech poskytovaného vzdělávání dle jednoho školního vzdělávacího programu, při zápisu si zákonní zástupci mohou zvolit, do které budovy bude žák chodit. Většina žáků pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od roku 2018, část svých kompetencí účelně delegoval na dvě zástupkyně ředitele. Zpracoval dlouhodobou koncepci rozvoje školy, kterou se daří cíleně naplňovat především v oblasti spolupráce mezi pedagogickými pracovníky či projektové činnosti, což výrazně zefektivňuje vzdělávání žáků a přispívá k rozvoji jejich potenciálu a potřeb. Pravidelné porady vedení a jednání pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů. Realizace kontrolních činností jednotlivých úseků je pravidelně efektivně vyhodnocována.

Materiální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Vedení školy se zaměřilo na modernizaci pomůcek informačních technologií, došlo k vybudování dvou počítačových učeben a rozvodů pro digitalizaci celé školy. Třídy školy jsou vybaveny standardně, samozřejmostí je didaktická technika, která je v průběhu výuky efektivně využívána. Pro pracovní činnosti byla vybudována dílna v místě poskytovaného vzdělávání Halasova, žáci obou míst poskytovaného vzdělávání navštěvují také dílny v Dolní oblasti Vítkovic nebo blízké střední školy. Zřizovatel zakoupil budovy v těsné blízkosti poskytovaného vzdělávání Šalounova, ve kterých by měly dle slov zřizovatele vzniknout odborné učebny a velká tělocvična. V současné době výuka tělesné výchovy probíhá v menších tělocvičnách na obou pracovištích, doposud nedošlo k opravě školního hřiště v místě poskytovaného vzdělávání Šalounova. Školní družina využívá prostory školy na obou místech poskytovaného vzdělávání.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit školní vzdělávací programy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu, který zohledňuje potřeby pedagogů i žáků ve vzdělávacím procesu. Získané poznatky si vyučující předávají na pracovních poradách, pedagogové rovněž využívají vzájemné hospitace. Škola zapojením do projektů zajistila tři školní asistenty a jednoho terénního pracovníka, kteří se významnou měrou podílejí na komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci.

Poradenské služby i prevenci sociálně patologických jevů škola účelně zajišťuje a vyhodnocuje. Od minulé inspekční činnosti došlo k rozšíření školního poradenského pracoviště (dva výchovní poradci, dva metodici prevence, dva školní psychologové, jeden školní speciální pedagog). Školní poradenské pracoviště se cíleně zaměřuje na řešení potřeb žáků souvisejících s výchovně vzdělávacím procesem a na profesní orientaci žáků. Při své práci vychází ze zkušeností, znalostí prostředí a atmosféry školy, úzce spolupracuje

s vedením, pedagogickými pracovníky (zejména s třídními učiteli). Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu a aktuálních potřeb jednotlivých třídních kolektivů i celé školy, následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí a účelně je doplněna do vzdělávacího obsahu některých předmětů.

Škola využívá evropské dotace z Operačního projektu výzkum, věda a vzdělávání. Zajistila rovněž finanční podporu Magistrátu města Ostravy na výjezdy žáků do školy v přírodě. Z doplňkové činnosti a darů od fyzických i právnických osob škola zkvalitňuje podmínky vzdělávání a pořádá mimoškolní aktivity. Škola se oproti minulé inspekční činnosti výrazně zapojila do projektu zajišťující stravování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí zdarma.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni základní školy a také ve školní družině.

Většina hospitovaných hodin na prvním stupni základní školy se vyznačovala vhodně nastavenou strukturou. Pracovní klima podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy navzájem i mezi žáky. Ti měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva byl většinou propojován s reálnými situacemi běžného života, čímž bylo podporováno chápání souvislostí mezi znalostmi a zkušenostmi jednotlivých žáků. Ve většině vyučovacích hodin převažovala frontální výuka zdařile doplňována aktivizačními metodami v kombinaci se samostatnou prací žáků. V některých hodinách nebyla zaznamenána práce s různými textovými informačními zdroji, standardem většiny hodin však byla práce s digitální technikou. V hospitovaných hodinách byly využívány příležitosti k sebehodnocení žáků či vzájemnému hodnocení. Za velmi přínosnou byla hodnocena spolupráce učitelů a asistentů pedagoga.

Rovněž ve většině hospitovaných hodin na druhém stupni základní školy převažovala klidná pracovní atmosféra podporující proces učení, žáci respektovali nastavená pravidla a normy. Vyučující efektivně využívali poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a používali nové formy a metody výuky, např. kritické myšlení. Role asistentů pedagoga byla ve všech hodinách velmi účelná a celkově přínosná pro práci celé třídy. Také na druhém stupni základní školy byla jen ojediněle zaznamenána práce s různými textovými informačními zdroji. Ve většině vyučovacích hodin žáci opět efektivně pracovali s digitální technikou. Vyučující poskytovali všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky, při vypracování úkolů průběžně žákům poskytovali zpětnou vazbu.

Průběh vzdělávání dětí v přípravné třídě příznivě ovlivňovalo podnětné prostředí a klidná pracovní atmosféra. Vyučující vhodně propojovala vzdělávání s motivačními i relaxačními aktivitami, střídali činnosti, využívali motivační prvky i názorné pomůcky. Děti byly vedeny k rozvoji jemné motoriky včetně úchopu pracovního a psacího nástroje, pozornosti a zájmu o práci.

Při vzdělávání ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb nebo se zapojovali do výtvarných činností. K dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy pravidelně sleduje a vyhodnocuje dosahované výsledky vzdělávání žáků. Uplatňovány jsou standardní evaluační nástroje s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Pedagogové se zaměřují na prevenci školního neúspěchu, přistupují k žákům individuálně a hodnotí pokrok každého jednotlivce, zejména v oblasti získávání jejich sociálních dovedností a uplatnění v praktickém životě. Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Škola pravidelně analyzuje příčiny školního neúspěchu jednotlivců. Účelně nabízí doučování žákům nejen k přijímacím zkouškám. Od šesté třídy žáci navštěvují střední školy v rámci motivace a kariérového poradenství. Škola rovněž uskutečňuje motivační setkávání s absolventy, kteří se dále vzdělávají ve středních školách.

V minulém školním roce 2022/2023 141 žáků prospělo s vyznamenáním, 305 žáků prospělo a 57 neprospělo. Neúspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky. V loňském školním roce bylo ze 49 vycházejících žáků přijato pět na víceleté gymnázium a 38 žáků na obory poskytující střední vzdělání s výučním listem, 11 žáků nepodalo přihlášku na žádnou střední školu. I přes značnou snahu školy zapojit žáky do středního vzdělávání, jsou k dispozici dokumenty, ve kterých zákonní zástupci požadují nepokračovat ve středním vzdělávání.

V loňském školním roce bylo evidováno 3436 neomluvených hodin u 140 žáků. Škole se částečně podařilo od minulé inspekční činnosti neomluvenou absenci žáků snížit. Externí testování a následné výsledky z roku 2021/2022 v předmětech český jazyk a matematika 9. tříd byly hodnoceny jako slabé. Vedení školy ve spolupráci s pedagogy výsledky analyzuje a přijímá opatření, avšak vzhledem k tomu, že někteří žáci pocházejí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí se míra úspěšnosti u těchto žáků nijak významně neposunuje.

Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. Škola aktivně vytváří prostředí pro zapojení žáků do individuálních a týmových soutěží podporujících jejich zájem i nadání.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy zejména s vedením městské části Ostrava-Vítkovice, Ostrava-město či spolupráce se školami podobného typu. Škola rovněž spolupracuje s Národním pedagogickým institutem v rámci projektové činnosti.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Vychovatelé se snaží o vybudování nebo posílení motivace žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

Závěry

Vývoj školy

- Vedení školy se zaměřilo od poslední inspekční činnosti v roce 2019 na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod kritického myšlení.
- Došlo k částečnému zlepšení podmínek pro výuku pracovních činností.
- Školní poradenské pracoviště bylo rozšířeno o pozice školních psychologů a školního speciálního pedagoga.

Silné stránky

- Základní škola
- Aktivní zapojení školy do projektové činnosti účelně přispívá ke zlepšení podmínek vzdělávání. (2.4)
- Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga přispívá k efektivnímu rozvoji žákovského potenciálu. (3.3)
- Práce s digitální technikou pozitivně ovlivňuje vzdělávací proces a rozvíjí digitální kompetence žáků. (4.2)
- Škola vytváří motivační prostředí pro zapojení žáků do širokého spektra individuálních a týmových mimoškolních aktivit. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Základní škola
- Nedošlo ve spolupráci se zřizovatelem ke zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy. (1.5)
- Škole se nedaří vlivem rodinného prostředí motivovat některé žáky k lepším výsledkům vzdělávání, pravidelné docházce do školy a pokračování ve studiu na středních školách. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- K větší aktivizaci žáků v hodinách zařadit práci s tištěnými informačními zdroji v různých formách.
- Zapracovat na účinnější motivaci žáků směrem ke snižování absence a rozšíření zájmu o následné střední vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
3. Organizace školy 2023/2024 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
4. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
5. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
6. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Vybraná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním roce 2022/2023 včetně knihy úrazů (vzorek)
8. Dokumentace vztahující se k zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka

Mgr. Jan Pokorný, MBA školní inspektor

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

29. 4. 2024